

Till Socialdepartementet

Halmstads kommuns yttrande över remiss av Promemoria om behov av hjälp med andning och sondmatning (S2019/000767/FST)

Sammanfattning

Halmstads kommun välkomnar förslaget till om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Halmstads kommun instämmer i förslaget om att andning och sondmatning bör ingå i begreppet grundläggande behov. Begreppet egenvård kopplat till andning och sondmatning kan i vissa fall innebära patientosäkra bedömningar, vilket Halmstads kommun gärna ser att man belyser framöver. Halmstads kommun instämmer även i att lagändringen skyndsamt ska träda i kraft.

Synpunkter

För Halmstads kommuns invånare har den nuvarande situationen inneburit att behovet av hjälp med andning och sondmatning varit svår att tillgodose fullt ut. Genom lagändringen är förhoppningen att personer med dessa behov kan bli berättigade assistansersättning.

Andningsvård och sondmat är per definition hälso- och sjukvård. Att i skrift bestämma i förväg att dessa, många gånger avancerade hälso- och sjukvårdsuppgifter, alltid ska bedömas som egenvård är orimligt och inte i enlighet med gällande egenvårdsföreskrifter (SOSFS 2009:6). Det är enligt Halmstads kommun uppfattning riskfyllt om hälso- och sjukvårdspersonal tvingas att göra patientosäkra egenvårdsbedömningar för att patienten ska få rätt till assistans. För dessa livsuppehållande grundläggande behov borde det inte spela någon roll om de utförs som hälso- och sjukvård, vilket i kommunal vård och omsorg innebär att legitimerad personal tar över ansvaret och delegerar insatsen till assistenterna. Det allra viktigaste är att åtgärderna sker på ett för patienten säkert sätt. Att bedöma dessa avancerade åtgärder som egenvård är inte patientsäkert, om fel inträffar i utförandet innebär detta att man inte använder sig av hälso- och sjukvårdens lagstiftning och någon anmälan enligt lex Maria kan således inte göras. Allvarliga fel blir då föremål för LSS och kommer att utredas enligt lex Sarah av person som inte har kompetens inom hälso- och sjukvård.

Halmstads kommun bedömer att det finns en risk att personer som behöver hjälp med att få näring via sond inte kommer att återfå sin rätt till assistans med liggande förslag. Idag ger Försäkringskassan avslag på assistans med hänvisning till domen HFD 2018 ref. 21, samma dom som denna promemoria hänvisar till ska ge rätt till assistans. Halmstads kommun önskar således en lagförändring som förtydligar att hela den tid det tar för att utföra insatsen sondmatning bedöms som ett grundläggande behov, detta för att säkerställa att det inte finns någon risk att lagförändringen inte kommer den enskilde till gagn. Idag bedömer Försäkringskassan att det endast är den tid det tar att koppla av och på sonden som utgör grundläggande behov. När tiden som det tar för näringen att gå genom magen utelämnas blir detta grundläggande behov inte genomförbart vilket ger negativa konsekvenser för den enskilde. Det är därför mycket viktigt att det lagmässigt styrks att alla momenten med sondmat från påkoppling till urkoppling räknas som grundläggande behov. För Halmstads kommun kan förslaget om lagändring innebära minskade kostnader för insatser enligt LSS och socialtjänstlagen (2001:453) då den statliga assistansersättningen förväntas öka med anledning av lagändringen.

Yttrande
Hemvårdsförvaltningen
2019-04-09
HN 2019/00073

Hemvårdsförvaltningen

Ann-Charlott Mankell, ordförande hemvårdsnämnden

Ärende HN 2019/00073

Beslutsinstans: Nämnden, ordförandebeslut

Remiss - Promemoria om behov av hjälp med andning och sondmatning (S2019/000767/FST)

Beslut

1. Undertecknad beslutar att på nämndens vägnar upphäva nämndens beslut om yttrande av den 27 mars 2019 (HN § 30)
2. Undertecknad beslutar att på nämndens vägnar godkänna förslag till yttrande daterat 9 april 2019 och översänder det till Socialdepartementet.

Ärendet

Socialdepartementet har inbjudit Halmstads kommun att yttra sig över Promemoria om behov av hjälp med andning och sondmatning, S2019/000767/FST. I promemorian föreslås att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2019.

Kommunledningsförvaltningen har översänt remissen till hemvårdsnämnden för direkt besvarande till socialdepartementet. Hemvårdsnämnden beslutade vid sammanträdet 27 mars 2019 (HN § 30) om att godkänna yttrande. Yttrande jämte protokollsutdrag expedierades till Socialdepartementet den 1 april. Förvaltningen har uppmärksammat ett förbiseendefel i yttrandet, och föreslår därför hemvårdsnämnden att upphäva tidigare beslut om yttrande samt besluta att godkänna nytt, korrekt yttrande.

Beslut enligt ovan fattas med stöd av delegation, del A nr. 1 i hemvårdsnämndens delegationsordning (2018-06-20, HN § 67), med anledning av att ärendet är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

För hemvårdsnämnden

Ann-Charlott Mankell
Hemvårdsnämndens ordförande